

2020-09-26

LÄRARHANDLEDNING

DUMMA TECKNING

FRITT EFTER EN BOK AV JOHANNA THYDELL OCH EMMA ADBÅGE

REGIONTEATERN

BLEKINGE & KRONOBERG

HEJ!

Vi på Regionteatern Blekinge Kronoberg hälsar dig och din grupp varmt välkomna till föreställningen Dumma teckning! Med den här handledningen vill vi ge dig som vuxen några tips på vad du kan göra i anslutning till teaterbesöket tillsammans med din barngrupp.

Den innehåller förslag och idéer på hur du gör teaterbesöket så spännande och intressant som möjligt.

Självklart känner du din grupp bäst så ta till dig och gör det som känns bra och relevant för just er.

Vi hoppas att er teaterupplevelse tillsammans blir härlig och att den ger er inspiration till att samtala och fantisera vidare kring det ni har varit med om.

Trevlig läsning!

DUMMA TECKNING!

Mint vill rita lika fint som storsyster. Men det är svårt. Allt blir bara fel. Allt blir bara fult.

Och vem har egentligen sagt hur man ska rita en katt? Vem har sagt att havet måste målas blått? När blir fult fint?

När blir fel rätt? Och när blir konst... konst?

Med avstamp i Johanna Thydells och Emma Adbåges fantastiska bilderbok Dumma teckning skapar Regionteatern Blekinge Kronoberg ett kolorerat drama för de minsta, med storhetslängtan, misslyckande och en massa konstnärlig frihet.

RÖSTER FRÅN DET KONSTNÄRLIGA TEAMET

BJÖRN JOHANSSON BOKLUND, SKÅDESPELARE OCH DRAMATIKER

Vad fastnade du för i boken Dumma teckning?

Historien, som tillsammans med Emma Adbåges bilder gör boken till ett mästerverk. Syskonkärlek, självförtroende, kreativitet, allt ryms i denna vackra roliga och tänkvärda berättelse om två syskon som ritat.

Beskriv föreställningen

Vår föreställning grundar sig på boken, och tar sin början hemma hos Mint, och Storsyster. Men deras ritande och teckningar tar dem snart till fantasivärldar med vulkaner, under vattenytan, och kanske in i storsysters rum, som annars är förbjudet område. Men vi får också följa med i syskonens tankar kring verklighet och överklighet. Ska en teckning vara verklig? Vem bestämmer om den är det? Får det vara olika?

Vad hoppas du att publiken tar med sig från föreställningen?

Vi vill att publiken ska få med sig upplevelsen av att det är bra att vara olika. Att vi alla kan rita hur vi än väljer att göra det, och hur det än ser ut. Att kreativitet och fantasi kan hjälpa oss genom så mycket.

PIET GITZ-JOHANSEN: REGI, MAJA ZISKA: SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN, EMIL JENSEN: LJUDESIGN

”Som team arbetar vi med skådespeleri, ljud och bild som ett samlat uttryck fullt av överraskningar.

Genom lockande video- och bildprojektioner, medskapande ljudlandskap och skådespeleri, bjuder vi in till ett nästan drömligt universum.

Vår vision är att skapa en föreställning som släpper känslorna och fantasin fria och som ger publiken en tro på att fel kan förvandlas till gåvor, om de omfamnas.”

VI SKA GÅ PÅ TEATER!

Har ni som förskola /skola varit på en teaterföreställning tillsammans tidigare, då kan ett sätt att förbereda barnen vara att minnas tillbaka på hur det var. Vilken föreställning var det, vad hände i den? Var gick ni på föreställningen? Har ni inte varit på föreställning tidigare? Prata om vad det finns för tankar, frågor och funderingar inför att gå på en teaterföreställning.

VAD FÖRVÄNTAS AV MIG SOM VUXEN?

Förbered eleverna innan föreställning. Använd dig gärna av detta material. Ta av det som är relevant för just din elevgrupp. Delta under föreställning och efterarbete.

Följ upp föreställningen och efterarbetet med dina elever. Tips på hur du kan gå tillväga finner du här i vår lärarhandledning. En del av övningarna i det här materialet kan eleverna redan ha gjort under efterarbetet, men det gör inget då de är övningar som man kan repetera och fortsätta arbeta i.

FÖRE TEATERBESÖKET

Syftet med att prata och förbereda barnen innan de ska gå på föreställningen är att väcka deras lust, intresse och nyfikenhet inför det som de ska vara med om. Det kan också handla om att ge dem en förståelse för teater som språk och vad det är, genom att till exempel berätta hur en föreställning blir till. Men barnen behöver inte sätta sig in i eller veta något speciellt för att kunna ta till sig av föreställningen.

HUR MAN GÖR EN TEATERFÖRESTÄLLNING

Ett annat bra sätt att förbereda barnen på att gå på teater är att prata om hur en föreställning blir till.

Du kan till exempel berätta att: (Använd gärna teater-ordlistan längst bak.)

- Skådespelarna har tillsammans med regissören övat på föreställningen i flera veckor.
- Det är många personer som på olika sätt arbetat med föreställningen, men ni kommer bara att få träffa en liten del av dem, så som skådespelarna och teknikerna som sköter ljuset och ljudet.
- En ljusdesigner har bestämt hur ljuset ska vara.
- En kostymör har gjort kläderna.
- En scenograf har bestämt hur rummet ska se ut.

GÅ IGENOM PRAKTISK INFORMATION

Förbered dem på allt det praktiska runt omkring teaterbesöket. Prata med gruppen om var ni ska se föreställningen.

- Hur ska ni ta er dit?
- Vilken dag ska ni se pjäsen och andra saker som du tycker kan vara bra att ta upp.
- Hur känns det att vara publik.
- Hur vill du att din publik ska vara?
(Om du står på scen eller om du pratar eller gör något inför andra, hur vill du då att de ska vara som publik?)

EFTER TEATERFÖRESTÄLLNINGEN

PEDAGOGIK OCH HANDLEDNING

Varför ska man fortsätta med föreställningen när man kommit hem till förskolan/skolan?

Ett syfte är att ta emot barnens upplevelser och genom frågeställningar och gestaltande få igång diskussioner och reflektioner som är angelägna för dem. Ett annat är att ge barnen tid och utrymme att bli medvetna om vad de upplevt och låta dem reflektera kring föreställningen och deras egen verklighet.

Som lärare/pedagog kan det vara värdefullt för eleverna att du bara "lyssnar" – eller arbetar mer strukturerat. Tänk på att inte värdera föreställningen eller elevernas upplevelser av den.

Prata hellre om att alla ser, hör, tycker och tolkar scenkonst och bildkonst på olika vis och att det inte finns några rätt eller fel i den kreativa processen.

Använd övningarna så som de beskrivs eller så som du själv vill forma dem. Övningarna är öppna för förändring, dvs med materialval, musik eller inte, samt i grupp eller inte. Där känner du som pedagog din barngrupp bäst och vet hur du kan forma övningarna efter just era förutsättningar.

En kort tid efter att barnen har varit på föreställningen Dumma teckning kommer en bildpedagog ut till er förskola för att hålla ett efterarbete. Där får ni, barn och pedagoger, arbeta tillsammans med bildpedagogen, i en kreativ workshop. Bildpedagogen arbetar med teman från föreställningen samt plockar upp barnens upplevelser och reflektioner.

MÅL UR LÄROPLANEN FÖR FÖRSKOLAN, LPFÖ 18 KOPPLAT TILL FÖRESTÄLLNINGEN.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa.

TA EN RUNDA!

Samla barnen i en ring, ta en runda där var och en får säga något de minns från föreställningen. Var gärna tydlig med att det inte finns några rätt eller fel. Ta fasta på att vi minns olika även om vi varit med om samma sak! Hjälpt varandra att minnas mer av det som hände i föreställningen. Ta vara på att en föreställning kan upplevas på många sätt och som vi nämnt, den kan vara olika för dig och mig.

FRÅGOR ATT PRATA OM

Utefter vad barnen upplevt kan du ställa fler frågor som ni kan prata vidare om. Kom gärna på egna frågor som du tycker passar. Du kan också ta stöd ifrån frågorna här nedanför, för att lättare komma igång.

- Hur började föreställningen?
- Hur slutade det? Hur många skådespelare var det?
- Kände du igen något?
- Såg du något du skulle vilja rita?
- Såg du något du inte tyckte om? Varför då?
- Vilket är ditt favoritsätt att rita på? Målarfärg, krita, tuschpennor?
- Vilken är din favoritfärg?
- Vad hade de på sig? Vilken stämning tyckte du att det var?
- Hur var musiken? Var det spännande, lugn, snabb musik?

EXEMPEL PÅ ÖVNINGAR

”STATY-KULL”

Ni behöver en fri yta. Denna kan med fördel göras utomhus eller i en gymnastiksal.

Den som blir kullad blir förvandlad till en staty och kan endast bli fri om någon ställer sig mitt framför den och gör en likadan staty. Båda räknar till fem. Under tiden kan hjälparen inte kullas. Kullaren byts ut efter ett tag.

”JAG ÄR ETT TRÄD”

– Bygg en tavla av mänskliga statyer.

Frigör en yta på golvet och låt det bli som en ”scen” eller ett ”papper”.

Låt en frivillig eller en vuxen gå upp och ställa sig på scenen som en staty av ett träd.

När denne har ställt sig till rätta säger den högt ”jag är ett träd”.

Nu bygger ni på tavlan med saker som kan finnas runt omkring ett träd. Varje person säger högt vad de föreställer så att alla förstår vad som tillkommer i bilden. Kanske en person blir till en parkbänk, kanske en annan blir en person som rastar sin hund. En tredje blir hunden.

Fortsätt tills alla är uppe på scenen. Vill ni göra den igen kan den första personen gå ur bilden och titta. Denna person väljer sedan en som står kvar. Alla andra lämnar sedan bilden när personen sagt ”trädet (i detta fall) går och lämnar kvar (till exempel – hunden) hunden”. Bygg sedan en ny bild utifrån hunden. Hunden säger ”jag är en hund”.

”FÄRGTROLLERI”

Häll upp ett glas med vatten.

Lägg i en klick av GUL färg i glaset. Ha sedan de två resterande grundfärgerna blå och röd på en palett/papptallrik.

Fråga barnen vad de ser för färg i glaset? - GUL

Ta penseln med röd färg på och blanda i glaset med gult i. Vad händer?

Låt barnen säga vad de ser för färg! - ORANGE

Fortsätt sedan med ett nytt glas med gul färg i. Ha en ren pensel med blå färg på. Gör samma sak igen. Vad händer?

Vad ser barnen för färg nu? – GRÖN!

Gör samma sak igen men denna gång med RÖD färg i glaset och ta lite BLÅ färg på penseln. Vad händer?

Låt barnen säga vilken färg. LILA!

Nu har ni upptäckt de tre komplementfärgerna till de tre grundfärgerna GUL, RÖD och BLÅ.

Låt barnen upptäcka och undersöka hur det är att blanda färg.

”UNDERSÖKANDE MÅLERI”

Ni behöver ha en större yta för barnen att måla. Lägg fram olika material att måla med så som handvispar, gafflar, tops, pinnar, pompoms, petflaskor med mera.

Låt barnen undersöka vad som händer när man målar med material som man inte förväntas måla med.

Vad händer? Hur känns det?

“RINN OCH SPILLMÅLERI TILL MUSIK”

Dela in barnen i mindre grupper. Låt ca 4–6 barn stå upp och samtidigt hålla ett stort papper mellan sig.

Låt ett barn eller du som pedagog hälla ner, spilla ner eller droppa färg på papperet.

Spela gärna musik till och låt barnen röra papperet upp och ner utifrån musiken.

Se färgerna blandas, rinna och korsa varandra, skapa mönster och ta olika vägar på papperet.

Efter en stund, eller när musiken tystnat, sätter ni ner papperet tillsammans på golvet och stannar kvar ståendes runt papperet. Fråga barnen vad de ser, om det är någon färg de tycker ha ändrats? Vad ser de? Vad associerar barnen till? Hur kändes det?

“RITA STORT OCH SMÅTT”

Ni behöver ha golvyta. Lägg ut stora papper till barnen, exempelvis byggpapper eller papper på rulle.

Be barnen rita något som de minns från föreställningen så som “havsräven”, storsyster, vulkanen, såpbubbelsvården o.dyl. Låt barnen måla så stort de bara kan. Inspirera dem till att våga, och ta ut svängarna.

Stanna upp efter en stund och samtala med barnen om vad de har sett och låt dem berätta om sina “stora” bilder. Nästa steg är att rita så smått de bara kan.

”ROLIGA PORTRÄTT”

Spela gärna musik till denna övning.

Berätta att när musiken startar ska barnen skissa av dig eller en annan vuxen utan att titta på papperet.

När musiken stoppar så slutar man rita. Förslagsvis 15–30 sekunder.

Samtala sedan om vem de ser på papperet. Är det någon som är glad? Ledsen? Arg? Sprallig?

Låt barnen sedan hitta på berättelser utifrån dessa karaktärer. Var bor de? Hur gammal är hen?

Låt barnen med papper och pennor fortsätta rita en bild av vem den här karaktären är, hur den bor, vad den tycker om att göra osv.

”MINT OCH STORASYSTER”

Ha papper och pennor till barnen och låt barnen rita vad de nyss har upplevt på teatern.

Spela musik till och låt barnen berätta genom bild vad de har sett och upplevt. Vilka var med i föreställningen?

Vad gjorde de? Vad känner du igen? Känner du något storasyskon?

”VAD HÄNDE INNAN?”

Låt barnen göra en bild av Mint och Storasyster och om vad som hände innan ni kom och tittade på föreställningen.

Vad gjorde de?

”VAD HÄNDE SEN?”

Låt barnen fortsätta berätta om Mint och storasyster i andra bilder. Vad gjorde de sen efter föreställningen?

”TA EN RUNDA MED BILDER”

Låt barnen göra en bild av vad de har sett, upplevt eller minns från föreställningen genom att rita med pennor eller krita.

Klipp sedan ut deras bilder och sätt upp på ett större svart papper.

Ni får nu ett collage av deras upplevelser och minnen. Samtala kring deras upplevelser.

Vad såg de? Vem var där? Vad hände? Hur kändes det?

LITTERATURTIPS!

Dumma teckning, Av Johanna Thydell och Emma Adbåge

Gropen av Emma Adbåge, 2018

Dom som bestämmer, Lisen Adbåge, 2019

Fantastikboken: lekstäver och orddjur för undrier av Magnus Lönn, 2013

Formulera – Bild och projekt i förskolan av Karin Furness, 2017

Bildspråk – utvecklande bildarbete i förskolan av Ulla Carlsson, 2012

Skapande och estetiska uttrycksformer av Michiel van Lint, 2018

Småbarns bild och formskapande av Ann Granberg, 2011

TEATERORDLISTA

Scenografi - Scenrummet med väggar, möbler m.m. som gjorts av en scenograf

Kostym - Skådespelarnas kläder som gjorts av en kostymör

Mask - Skådespelarnas smink och frisyra som gjorts av en maskör

Regi - Val av helhet och vad skådespelarna ska göra, görs av en regissör

Skådespelare – Personen som uppträder på scenen

Koreografi - Dans och rörelsemoment i föreställningen

Dramatiker - Den som har skrivit pjäsen

Kompositör - Den som gjort musiken till föreställningen

Ljusdesigner - Den som har bestämt hur ljuset ska vara

Rekvisita - Alla olika saker som finns på scen

Karaktär - Den som skådespelaren är i föreställningen

Toi Toi - Säger många istället för lycka till i dansvärlden

Spark - Säger många istället för lycka till inom teatervärlden

TACK TILL

MANUS BJÖRN JOHANSSON BOKLUND, FRITT EFTER EN BOK AV JOHANNA THYDELL
OCH EMMA ADBÅGE

REGI PIET GITZ-JOHANSEN

SCENOGRAFI & KOSTYMDSIGN MAJA ZISKA

KOMPOSITION & LJUDESIGN EMIL JENSEN

LJUSDESIGN IRMELI STRAND

DRAMATURG SOFIA WESTERLUND

MASK HANNA ELWE

I ROLLERNA BJÖRN JOHANSSON BOKLUND & SASKIA HUSBERG

PRODUKTIONSLEDARE ÅSA SUNEFORS-WALLIN

SCENMÄSTARE & TURNÉLEDARE DIANA OLSSON

LJUD- OCH LJUSTEKNIK MARTIN ANDERSSON

KOSTYMATELJÉ MIKAELA JOHANSSON

REKVISITAATELJÉ JOSEFIN JOHANSSON

DEKORTILLVERKNING ÅKE SJÖBERG

SPECIALEFFEKTER FREDRIK NILSSON

BILDPEDAGOG MADELEINE NÄS

TURNÉLÄGGARE DAVID SCHAGERSTRÖM

PLANERINGSANSVARIG LINN BOJING

PRESS & PROGRAMFOTO OLLE ENQVIST

AFFISCHFOTO LINDA HIMSEL

TRAILER NEMO HINDERS STOCKLASSA

GRAFIKER & PRESSKONTAKT LINDA HIMSEL

TACK TILL ALLA FÖRSKOLEBARN SOM VARIT PROVPUBLIK, METTE GITZ-JOHANSEN, BORE & YNGVILD,
KÖREN SVALORNA MED LÄRARE LOVISA PALLON & LISA PETERSSON.

TF. SCENKONSTCHEF ÅSA EDGREN

TEKNISK CHEF SIMON RUNSTEN

PRODUCENT KATJA WÄNBERG

FÖRSÄLJNINGSCHEF MARIE BJÖRKMAN

EKONOMICHEF HELÉNE JÄDERBERG

HR-CHEF LINDA ABRAHAMSSON

URPREMIÄR 2 OKTOBER 2020

LÄNGD FÖRESTÄLLNING CA 30 MIN

PRODUKTION REGIONTEATERN BLEKINGE KRONOBERG

REGIONTEATERN BLEKINGE KRONOBERG,

Box 486, 351 06 Växjö

info@regionteatern.se

Har du frågor eller tankar kring lärmaterialet eller vårt besök - Kontakta oss gärna!

Linnea Eriksson, Dramapedagog

linnea.eriksson@regionteatern.se

Telefon: 0470-700547, mobil: 0701-1991612

REGIONTEATERN

BLEKINGE & KRONOBERG

Västergatan 22-24 | 351 06 VÄXJÖ | 0470-70 05 00 | info@regionteatern.se | regionteatern.se

